

مقاله‌ی پژوهشی

ارتباط بین خودتنظیمی هیجانی با کیفیت زندگی در نوجوانان و جوانان همزاد چندتایی

*فاطمه راستگو

کارشناس ارشد روان‌شناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، ایران

نرگس باباخانی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، ایران

خلاصه

مقدمه: هدف از پژوهش حاضر بررسی ارتباط بین خودتنظیمی هیجانی با کیفیت زندگی در نوجوانان و جوانان همزاد چندتایی است.

روش کار: جامعه آماری تحقیق حاضر، شامل تمامی دوکلوها و چندقلوها دختر و پسری است که در گروه سنی ۱۵-۳۰ سال عضو جامعه همیار دوکلو استند که ۲۶۰ نفر از آنان به روش در دسترس به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌های دشواری‌های تنظیم هیجانی و کیفیت زندگی SF36 بود. برای تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی پرسون استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد ابعاد دشواری در تنظیم هیجانات از جمله عدم پذیرش پاسخ‌های هیجانی ($r=-0.212$), دشواری دست زدن به رفتار هدفمند ($r=-0.304$)، فقدان آگاهی هیجانی ($r=-0.466$), دسترسی محدود به راهبردهای تنظیم هیجانی ($r=-0.453$) و فقدان شفافیت هیجانی ($r=-0.600$) با نمره کیفیت زندگی همبستگی منفی و معنی‌دار دارد. یعنی با افزایش دشواری تنظیم هیجانی برای ابعاد ذکر شده کیفیت زندگی کاهش داشته است یا به عبارت دیگر با افزایش مهارت‌های تنظیم هیجانات کیفیت زندگی افزایش می‌یابد.

نتیجه‌گیری: نتایج حاصل از این پژوهش جهت آگاهی والدین از چگونگی مهارت‌های خودتنظیمی هیجانی بر کیفیت زندگی چندقلوها می‌تواند اثر مطلوبی داشته باشد و باعث آموزش الگوهای صحیح خودتنظیمی هیجانی چندقلوها شود. پیشنهاد می‌گردد کلاس‌های آموزشی و کارگاه‌های آموزشی هم برای والدین و هم برای فرزندان همزاد چندتایی در زمینه مهارت‌های خودتنظیمی هیجانی برگزار شود.

واژه‌های کلیدی: خودتنظیمی، کیفیت زندگی، هیجان

*مؤلف مسئول:

دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، ایران

تاریخ وصول: ۹۵/۰۶/۰۱

تاریخ تایید: ۹۵/۰۷/۰۸

مقدمه

مساوی آن نیست چرا که سلامتی طبق تعریف سازمان بهداشت جهانی فقدان هر گونه نقص جسمی، روانی و اجتماعی است، حال آن که کیفیت زندگی احساس رضایت از زندگی است و این زندگی ممکن است با سلامتی همراه باشد یا نباشد پس کیفیت زندگی مفهوم وسیعی دارد که شامل همه ابعاد زندگی می‌گردد و سلامت مرکز ثقل کیفیت زندگی است. کیفیت زندگی، ابعاد متفاوت سلامت و آسایش جسمی، روانی و اجتماعی افراد را دربرمی‌گیرد.^(۴)

مؤلفه‌های کیفیت زندگی بر اساس ارزش‌های فردی و اجتماعی و ملی تعریف می‌شوند. شکی نیست که واقعیت‌ها و شرایط عینی جامعه و وضعیت مادی زندگی فرد نیز در آن نقشی تعیین کننده دارند اما، باید توجه داشت که انسان موجودی است که براساس تصویر ذهنی خود از واقعیت - نه خود واقعیت - زندگی می‌کند و رفتارش متأثر از برداشت‌های ذهنی و درکی است که این برداشت‌ها و ادراکات، الزاماً با واقعیت انطباق ندارند.^(۵) کیفیت زندگی مفهومی است چندوچهی و پیچیده، ولی در عین حال قابل تعریف و قابل سنجش، که با رهیافتی میان رشته‌ای می‌توان آن را تعریف کرد و برایش مدل مفهومی ساخت و براساس آن مدل، آن را سنجید. کیفیت زندگی بیش از هر چیز امری است نسبی و برای تعریف و سنجش آن معیار مطلق و جامع و جهان شمولی وجود ندارد که در همه جا مصدق داشته باشد؛ مفهومی است که به شدت متأثر از زمان و مکان است. عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی، بسته به دوره زمانی و مکان جغرافیایی و شرایط فرهنگی تغییر می‌کنند.^(۶) شناسایی عواملی که می‌تواند بر بهبود کیفیت زندگی دوقلوها و چندقولوها اثرگذار باشد حائز اهمیت است. از سوی دیگر امروزه با وجود نقش مثبت و سازنده هیجان‌ها در زندگی بشر، بعد دیگری نیز برای آنها وجود دارد که همان جنبه مخرب هیجان‌ها در زندگی افراد است. در واقع یک هیجان زمانی مشکل آفرین و آسیب‌زا می‌شود که به سبک نادرستی ابراز شود، در بافتی نامتاسب رخ دهد، بسیار شدید باشد و برای مدت زیادی بر زندگی فرد اثر گذارد.^(۷) ابراز بیش از حد هیجان‌ها به صورتی روشن و واضح در افرادی که دچار احساسات و افکار منفی و آشتفتگی‌های هیجانی هستند، پیامدهای اجتماعی منفی و متعاقب آن واکنش‌های درونی منفی را به همراه خواهد داشت و از این نظر رفتاری ناسازگارانه به شمار می‌رود.^(۸) این کارکرد دوگانه هیجانها به فرایند تنظیم هیجانی اشاره می‌کند که طی آن افراد هیجانهای خود را با توجه به موقعیت‌های گوناگون تنظیم و تعدیل می‌کنند. در واقع تنظیم هیجان به فرایندهایی اشاره دارد که افراد توسط آن هیجانات خود را تحت تأثیر قرار می‌دهند و طبق این فرایند، مشخص می‌شود که فرد چگونه هیجانات را تجربه و ابراز می‌کند.^(۹)

دوقلو^۱ در اصطلاح به هر یک از دو فردی گفته می‌شود که در طی مدت یک دوره بارداری و از یک مادر مشترک متولد می‌شوند. طبق شواهد، شیوع دوقلویی در جهان به طور متوسط یک مورد در هر ۸۰ بارداری (۲۵/۱ درصد) است. البته شیوع دوقلویی در گروههای قومی و نژادی، متفاوت است به طوری که بیشترین مقدار آن در حدود ۶ درصد برای سیاهپستان یاروبای^۲ (ساکن در شمال نیجریه) یا ۱۰ درصد برای روستاییان برزیل است. در سفیدپستان، یک مورد از هر ۱۰۰ بارداری به زایمان دوقلویی می‌انجامد، اما این میزان در زنان سیاهپستان، یک مورد در هر ۸۰ بارداری است. در بعضی از مناطق آفریقا فراوانی دوقلویی بسیار زیاد است؛ به طوری که در بررسی یکی از جوامع روستایی نیجریه مشاهده شد که از هر ۲۰ زایمان، یکی دوقلو است اما دوقلویی در آسیا شیوع کمتری دارد، مثلاً در ژاین از میان بیش از ۱۰ میلیون بارداری بررسی شده، فقط یک مورد از هر ۱۵۵ زایمان، دوقلو بود.^(۱) با گسترش روزافزون مصرف داروهای درمان ناباروری و به دنبال آن، افزایش میزان تخمک‌گذاری در مادران و آزاد شدن تخمک‌های متعدد، میزان دوقلو و چندقولویی همزاد افزایش چشمگیری داشته است. برخلاف دوقلوهای همزاد، فراوانی دوقلوهای همسان در سراسر جهان نسبتاً ثابت است و حدود یک مورد در هر ۲۵۰ تولد است. دوقلوها از ابتدای تمدن بشریت، مورد توجه دانشمندان و پژوهشگران بوده اند، به طوری که بقراط پدر پزشکی و حکیم یونانی در قرن پنجم قبل از میلاد، علت ایجاد خصایص مشابه در دوقلوها را به کیفیت و وضعیت ماده جسمانی مشترک آنها نسبت داد.^(۲) امروزه پژوهشگران حوزه روان‌شناسی توجه ویژه‌ای به پژوهش بر روی این جامعه آماری دارند. یکی از مؤلفه‌هایی که امروزه مورد توجه قرار گرفته است کیفیت زندگی آنان است. کیفیت زندگی را به عنوان درجاتی از رضایتمندی و نیل به نیازها در زمینه‌های فیزیکی، اجتماعی، روان‌شناسی، ساختاری و رفتاری، فعالیتی و از آن مهمتر «احساس خوب بودن» تعریف می‌نماید. احساس و درک فرد از موقعیتش در زندگی در زمینه‌ای از سیستمهای ارزشی و فرهنگی که در آن زندگی می‌کند و مرتبط با اهداف، انتظارات، استانداردها و دغدغه‌های او می‌باشد. به عبارتی کیفیت زندگی یک مفهوم با طیف وسیع است که به شیوه‌ای پیچیده در سلامتی جسمی، وضعیت روان‌شناختی، سطح استقلال، ارتباطات اجتماعی، عقاید شخصی فرد و جنبه‌های مهم محیط دخیل می‌باشد.^(۳) کیفیت زندگی مفهوم وسیعی است که همه ابعاد زندگی از جمله سلامت را دربرمی‌گیرد. سلامتی یکی از مجموعه‌ها و اجزاء کیفیت زندگی است ولی معادل و

¹Twin²Yoruba

نام متغیر	آلفای کرونباخ	تعداد آیتم ها
خودتنظیمی هیجانی	۰/۷۷۸	۳۶
عدم پذیرش پاسخ های هیجانی	۰/۶۳۳	۶
دشواری دست زدن به رفتار هدفمند	۰/۸۹۶	۵
دشواری های کترل تکانه	۰/۶۸۲	۶
فقدان آگاهی هیجانی	۰/۶۰۰	۶
دسترسی محدود به راهبردهای تنظیم هیجانی	۰/۵۱۷	۸
فقدان شفافیت هیجانی	۰/۷۴۳	۵

ب- کیفیت زندگی (SF36): رایج ترین و جامع ترین ابزارهای استاندارد عمومی موجود در زمینه کیفیت زندگی پرسشنامه ۳۶ سؤالی SF-36 است. وار^۱ و همکاران، این پرسشنامه را طراحی نمودند (۱۱). این پرسشنامه برای اولین بار در ایران توسط متظری و همکاران، هنجاریابی شده است. آن آزمون پایایی پرسشنامه با استفاده از تحلیل آماری همخوانی داخلی و آزمون روایی با استفاده از روش مقایسه گروه های شناخته شده و روایی همگرایی مورد ارزیابی قرار دادند. تحلیل «همخوانی داخلی» نشان داد مقیاس های گونه فارسی-SF-36 از حداقل ضرایب استاندارد پایایی در محدوده ۰/۷۷ تا ۰/۹ داشت. آزمون آماری «مقایسه گروه های شناخته شده» نشان داد که گونه فارسی SF-36 قادر به افتراق زیر گروه های جمعیتی به تفکیک جنس و سن است به این نحو که افراد مسن تر و زنان در تمامی مقیاس ها امتیازهای پایین تری را به دست آورند. آزمون روایی همگرایی به منظور بررسی فرضیات اندازه گیری با استفاده از همبستگی هر سوال با مقیاس فرضیه سازی شده نیز نتایج مطابق را به دست داده و تمامی ضرایب همبستگی بیش از مقدار توصیه شده ۰/۴ به دست آمد (دامنه تغییرات ضرایب ۰/۵۸ تا ۰/۹۵). آزمون تحلیل عاملی نیز دو جزء اصلی را به دست داد که ۶۵/۹ درصد پراکندگی میان مقیاس های پرسشنامه SF-36 را توجیه می نمود. در مجموع نتایج نشان داد که گونه فارسی ابزار استاندارد SF-36، به منظور اندازه گیری کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی از پایایی و روایی لازم برخوردار است. چون پرسشنامه استاندارد است نیاز به بررسی مجدد روایی نیست و تنها در این پژوهش ضریب پایایی پس از تکمیل ۳۰ پرسشنامه توسط نمونه های پژوهش از طریق آلفای کرونباخ محاسبه شد که نتایج در جدول ذیل آمده است.

در این پژوهش از نرم افزار SPSS استفاده شده است و تجزیه و تحلیل داده ها در دو بخش توصیفی و استنباطی ارائه شده است. در این پژوهش به منظور بررسی ارتباط بین خودتنظیمی هیجانی و مولفه های آن با کیفیت زندگی در دوقلوها و سه قلوها از آزمون همبستگی پرسون

این پژوهش قصد دارد به این مهم پردازد که آیا خودتنظیمی هیجانات در نوجوانان و جوانان همزاد چندتایی می تواند بر بهبود کیفیت زندگی آنان تأثیرگذار باشد؟

روش کار

پژوهش حاضر از نظر روش توصیفی پیمایشی و از نوع هدف کاربردی است. جامعه آماری تحقیق حاضر، تمامی دو قلوها و چند قلو های دختر و پسری بودند که در گروه سنی ۱۵-۳۰ سال عضو جامعه همیار دوقلو بودند که در ۲۱۰ نفر از آنان به روش تصادفی به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گرد آوری اطلاعات دو پرسشنامه بود:

ابزار پژوهش

الف- پرسشنامه دشواری های تنظیم هیجانی: این پرسشنامه توسط گراتز در سال ۲۰۰۴ ساخته شد ۳۶ سؤال دارد و از شش خرده مقیاس تشکیل شده است. این خرده مقیاس ها عبارتند از: عدم پذیرش پاسخ های هیجانی (۱۱، ۱۲، ۲۱، ۲۳، ۲۵، ۲۹)، دشواری های دست زدن به رفتار هدفمند (۱۳، ۱۸، ۲۶، ۲۰، ۳۳)، دشواری کترول تکانه (۱۹، ۲۷، ۲۲، ۲۴)، فقدان آگاهی هیجانی (۲، ۶، ۸، ۱۰، ۱۷، ۳۴)، محدودیت در دستیابی به راهبردهای تنظیم هیجانی (۱۵، ۱۶، ۲۲، ۳۰، ۲۸، ۳۱)، فقدان شفافیت هیجانی (۱، ۴، ۵، ۷، ۹)، این پرسشنامه در یک مقیاس لیکرتی از یک تا چهار (هرگز - گاهی - نیمی از اوقات - بیشتر اوقات)، نمره گذاری می شوند. عبارت ۱، ۲، ۴، ۶، ۸، ۱۰، ۱۷، ۲۰، ۲۲، ۲۴، ۳۴، به صورت معکوس نمره گذاری می شوند. این پرسش نامه از همسانی درونی بسیار خوبی برخوردار است (۰/۹۳) و پایایی خرده مقیاس های آن با آلفای کرونباخ بیش از ۰/۸۰ برای هر خرده مقیاس، بسیار مناسب است. در ایران اولین بار علوی این پرسشنامه را در ایران هنجاریابی کرده است. در پژوهش علوی پایایی پرسشنامه تنظیم هیجانی با دو روش آلفای کرونباخ و تصنیف محاسبه گردیده که برای کل پرسشنامه به ترتیب برابر ۰/۸۶ و ۰/۸۰ و بیانگر ضرایب قابل قبول پرسشنامه یاد شده می باشد (۱۰). پایایی پرسشنامه تنظیم هیجانی بین ۰/۸۶ تا ۰/۵۴ نوسان دارد. برای تعیین اعتبار پرسشنامه یاد شده، نمره آن را با نمره پرسشنامه هیجان خواهی زاکرمن همبسته نموده که مشخص شد همبستگی مثبت معنی داری بین آنها وجود دارد. این امر بیانگر برخورداری پرسشنامه تنظیم هیجانی از اعتبار لازم است. چون پرسشنامه استاندارد است نیاز به بررسی مجدد روایی نیست و تنها در این پژوهش ضریب پایایی پس از تکمیل ۳۰ پرسشنامه توسط نمونه های پژوهش از طریق آلفای کرونباخ محاسبه شد که نتایج در جدول ذیل آمده است.

جدول ۱- محاسبه پایایی پرسشنامه دشواری تنظیم هیجانی با آلفای کرونباخ

¹The Short Form Health Survey

²Ware

استفاده شد.

نتایج

نمره پرسشنامه کیفیت زندگی بین ۰ تا ۱۰۰ در نظر گرفته شده است. همان طور که مندرجات جدول ۳ نشان می دهد حداقل نمره کلی کیفیت زندگی پاسخگویان ۵۹، حداکثر نمره پاسخگویان ۹۴ و میانگین آن ۷۹/۵۷ است.

جدول ۴- بررسی نرمال بودن شاخص های دشواری تنظیم هیجانی

میانگین انحراف	آماره	سطح
معیار	کولموگروف معناداری	
اسمیرنوف		
۰/۰۶۱	۰/۲۰۳	۱/۹۸۲ ۹/۱۷
۰/۰۵۴	۰/۲۵۳	۱/۲۱۶ ۱۲/۰۵
۰/۰۵۳	۰/۲۶۹	۱/۲۹۸ ۱۴/۷۰
۰/۰۵۹	۰/۲۷۳	۲/۱۲۴ ۱۹/۶۲
۰/۰۶۷	۰/۱۲۱	۲/۶۴۳ ۱۷/۱۴
۰/۰۵۲	۰/۲۸۴	۲/۳۹۴ ۱۱/۷۲

همان طور که مندرجات جدول ۴ نشان می دهد سطح معناداری برای تمام ابعاد دشواری تنظیم هیجانی بیش از ۰/۰۵ است. به این ترتیب توزیع تمام ابعاد دشواری تنظیم هیجانی نرمال است.

جدول ۵- بررسی نرمال بودن شاخص های کیفیت زندگی

میانگین	انحراف	معیار	آماره	کولموگروف	سطح معناداری
اسمیرنوف					
۰/۰۶۷	۰/۵۲۶		۱۰/۰۸۰	۷۹/۵۷	

همان طور که مندرجات جدول ۵ نشان می دهد سطح معناداری برای کیفیت زندگی بیش از ۰/۰۵ است به این ترتیب توزیع کیفیت زندگی نرمال است.

جدول ۶- ماتریس همبستگی دشواری در تنظیم هیجانات با کیفیت زندگی در نوجوانان و جوانان همزاد چند تایی

کیفیت زندگی	نمره کلی دشواری در تنظیم هیجانات	ضریب همبستگی
-۰/۵۵۹	ضریب همبستگی	*
۰/۲۱۲-	ضریب همبستگی	**
۰/۰۳۰۴	ضریب همبستگی	**
۰/۰۱۰	ضریب همبستگی	**
۰/۰۴۶۶	ضریب همبستگی	**
۰/۰۴۵۳	ضریب همبستگی	**
۰/۰۶۰۰	ضریب همبستگی	**

* معناداری در سطح ۰/۰۵ و ** معناداری در سطح ۰/۰۱ است.

همان طور که جدول ۶ نشان می دهد، نمره کلی کیفیت زندگی با نمره کلی دشواری در تنظیم هیجانات همبستگی منفی معنادار دارد (۰/۵۵۹)

جدول ۲- شاخص های توصیفی ابعاد دشواری در تنظیم هیجانات

پرسشنامه	پاسخگویان	پاسخگویان	معیار
نمره کلی دشواری در تنظیم هیجانات	۱۸۰	۱۰۶	۹/۷۶۹
بیشترین نمره حداقل نمره حداقل نمره میانگین انحراف	۶۴	۸۴/۴۱	
عدم پذیرش پاسخ های هیجانی	۳۰	۶	۱/۹۸۲ ۹/۱۷
دشواری دست زدن به رفتار هدفمند	۲۵	۸	۱/۲۱۶ ۱۲/۰۵
دشواری های کنترل تکانه	۳۰	۱۱	۱/۲۹۸ ۱۴/۷۰
فقدان آگاهی هیجانی	۳۰	۱۲	۳/۱۲۴ ۱۹/۶۲
دسترسی محدود به راهبردهای تنظیم هیجانی	۴۰	۱۲	۲/۶۴۳ ۱۷/۱۴
فقدان شفافیت هیجانی	۲۵	۶	۳/۳۹۴ ۱۱/۷۲

همان طور که مندرجات جدول ۲ نشان می دهد حداقل نمره کلی دشواری در تنظیم هیجانات پاسخگویان ۶۴، حداکثر نمره پاسخگویان ۱۰۶ و میانگین آن ۸۴/۴۱ است. حداقل نمره عدم پذیرش پاسخ های هیجانی (از ابعاد دشواری در تنظیم هیجانات) پاسخگویان ۶، حداکثر نمره پاسخگویان ۱۳ و میانگین آن ۹/۱۷ است. حداقل نمره دشواری در تنظیم هیجانات پاسخگویان ۸، حداکثر نمره پاسخگویان ۱۴ و میانگین آن ۱۲/۰۵ است. حداقل نمره دشواری های کنترل تکانه (از ابعاد دشواری در تنظیم هیجانات) پاسخگویان ۱۱، حداکثر نمره پاسخگویان ۱۷ و میانگین آن ۱۴/۷۰ است. حداقل نمره فقدان آگاهی هیجانی (از ابعاد دشواری در تنظیم هیجانات) پاسخگویان ۱۲، حداکثر نمره پاسخگویان ۳۱ و میانگین آن ۱۹/۶۲ است. حداقل نمره دسترسی محدود به راهبردهای تنظیم هیجانی (از ابعاد دشواری در تنظیم هیجانات) پاسخگویان ۲۲ و میانگین آن ۱۷/۱۴ است. حداقل نمره شفافیت هیجانی (از ابعاد دشواری در تنظیم هیجانات) پاسخگویان ۶ و میانگین آن ۱۱/۷۲ است.

جدول ۳- شاخص های توصیفی کیفیت زندگی

نمره کلی	۵۹	۹۴	۷۹/۵۷	۱۰/۰۸۰
حداقل نمره پاسخگویان	حداکثر نمره پاسخگویان	میانگین انحراف	معیار	

رفتارهای ناسازگار فرزندان رابطه دارد (۱۳) که این یافته‌ها نیز با نتایج پژوهش حاضر همخوانی دارد.

همچنین گراتز و گاندرسون^۳ ارتباط مثبت بین تنظیم هیجان و کیفیت زندگی و سلامت روان در افراد را گزارش کردند (۱۴) که این یافته‌ها نتایج پژوهش حاضر همخوانی دارد. این پژوهش با روش توصیفی مقطعي انجام شد، پيشنهاد می‌گردد در پژوهش‌های آتی از روش‌های چنین پژوهشی بهره گرفته شود. با توجه به جدید بودن مؤلفه مهارت‌های خودتنظیمی هیجانی و تحقیقات اندکی که در رابطه با آن صورت گرفته، پيشنهاد می‌شود که رابطه مهارت‌های خودتنظیمی هیجانی با سایر متغیرهای روان‌شناسی مثل عزت نفس، خودپنداره، خودکارآمدی بررسی گردد. با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر که نشان داد مهارت‌های خودتنظیمی هیجانی بر کیفیت زندگی نوجوانان و جوانان هم‌زاد چند تابی تأثیرگذار است از این رو پيشنهاد می‌گردد کلاس‌های آموزشی و کارگاه‌های آموزشی هم برای والدین و هم برای فرزندان در زمینه مهارت‌های خودتنظیمی اختصاص یک اتاق در مدارس به عنوان اتاق مشاوره و حضور مشاوران و روان‌شناسان در مدارس جهت دسترسی دانش آموزان با آنان می‌تواند به تقویت این مهارت‌ها و نیز بهبود کیفیت زندگی در دانش آموزان بینجامد.

نتیجه‌گیری

نتایج حاصل از این پژوهش جهت آگاهی والدین از چگونگی مهارت‌های خودتنظیمی هیجانی بر کیفیت زندگی چندقولوها می‌تواند اثر مطلوبی داشته باشد و باعث آموزش الگوهای صحیح خودتنظیمی هیجانی چندقولوها شود. پيشنهاد می‌گردد کلاس‌های آموزشی و کارگاه‌های آموزشی هم برای والدین و هم برای فرزندان هم‌زاد چندتابی در زمینه مهارت‌های خودتنظیمی هیجانی برگزار شود.

³Gratz and Gunderson

(۱۵) یعنی با افزایش کیفیت زندگی دشواری در تنظیم هیجانات کاهش داشته است. نمره کلی کیفیت زندگی با ابعاد دشواری در تنظیم هیجانات از جمله عدم پذیرش پاسخ‌های هیجانی (۰/۲۱۲)، دشواری دست زدن به رفتار هدفمند (۰/۳۰۴)، فقدان آگاهی هیجانی (۰/۴۶۶)، دسترسی محدود به راهبردهای تنظیم هیجانی (۰/۴۵۳) و فقدان شفافیت هیجانی (۰/۶۰۰) همبستگی منفی دارد. یعنی با افزایش کیفیت کلی زندگی دشواری تنظیم هیجانی برای ابعاد ذکر شده کاهش داشته است یا به عبارت دیگر با افزایش کیفیت کلی زندگی مهارت‌های تنظیم هیجانات برای این ابعاد افزایش داشته است.

بحث

نتایج پژوهش نشان داد نمره کلی کیفیت زندگی با نمره کلی دشواری در تنظیم هیجانات همبستگی منفی معنادار دارد، یعنی با کاهش دشواری در تنظیم هیجانات کیفیت زندگی افزایش داشته است و به این معنا است که با افزایش مهارت‌های خودتنظیمی هیجانی کیفیت زندگی پاسخگویان افزایش می‌یابد. همچنین با کاهش دشواری در تنظیم هیجانات از جمله عدم پذیرش پاسخ‌های هیجانی، دشواری دست زدن به رفتار هدفمند، فقدان آگاهی هیجانی، دسترسی محدود به راهبردهای تنظیم هیجانی و فقدان شفافیت هیجانی و یا به عبارتی با افزایش مهارت‌های خودتنظیمی هیجانی کیفیت زندگی پاسخگویان افزایش می‌یابد. نتایج پژوهش جینسگر و گرینبرگ^۱ نشان داد که با افزایش تنظیم هیجان عزت نفس و تعاملات اجتماعی در افراد بهبود می‌یابد (۱۶) و افزایش دفعات تجربه هیجانی مثبت باعث مراقبه مؤثر با موقعیت استرسزا می‌شود و حتی رفتارها و فعالیتهای مناسب در پاسخ به موقعیتهای اجتماعی را بالا می‌برد و عاملی کلیدی و تعیین کننده در بهزیستی روانی و کارکرد اثربخش است و این مهم بهبود کیفیت زندگی را در افراد سبب خواهد شد که این یافته هم‌راستا با نتایج پژوهش حاضر است. نتایج پژوهش ترنر^۲ و همکاران نیز نشان داد که سبک‌های فرزند پروری والدین با

¹Jennings and Greenberg

²Turner

References

1. Sadeghi MR, Lotfolahi Shabestari O, Akhundi MM, Maleki H, Hamzezadeh H, Sadeghi E, et al. Database design and creation twins and the Iranian Twin. Monitoring 2009; 8(2): 123-33. (Persian)
2. Eisenberg N, Spinrad TL, Eggum ND. Emotion-related self-regulation and its relation to children's maladjustment. Ann Rev Clin Psychol 2010; 27(6): 495-525.
3. Hesamzadeh A. [Compare the quality of life of seniors living in households with elderly residents of nursing homes in Tehran in 2003]. MS. Dissertation. Community Health Nursing, Tehran University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, 2004. (Persian)
4. Montazeri A, Goshtasb A. [Translation, reliability and validity of the quality of life questionnaire sf36]. Monitoring 2005; 5(1): 49-56. (Persian)
5. Khararzmi S. [Quality of life and happiness index of Tehran]. Advertising and public relations 2009; 7. (Persian)

6. Bateni P, Abolghasemi A, Ali Akbari Dehkordi M, Hormozi M. The effect of emotion-regulation skills training on quality of life increase among female anxious school students in Ardabil]. Journal of behavioral sciences 2014; 8(1): 5-6.
7. Werner K, Gross JJ. Emotion regulation and psychopathology: A conceptual framework. In: Kring AM, Gross JJ. (editors). *Emotion regulation and psychopathology: A trans-diagnostic approach to etiology and treatment*. New York: Guilford; 2010.
8. Kennedy-Moore E, Watson JC. How and when does emotional expression help? Rev Gen Psychol 2001; 5(3): 187.
9. Gross JJ. The emerging field of emotion regulation: an integrative review. Rev Gen Psychol 1998; 2(3): 271.
10. Yousefi J. The relationship between positive emotions and negative emotion regulation strategies and mental health of students. Faculty of Medical Sciences Nishabur 2015; 3(1): 66-74.
11. Ware JE, Snow KK, Kosinski M, Gandek B. SF-36 health survey: manual and interpretive guide. Boston: The Health Institute, New England Medical Center; 1993.
12. Montazeri A, Goshtasebi A, Vahdaninia M, Gandek B. The Short Form Health Survey (SF-36): translation and validation study of the Iranian version. Quality of life research 2005; 14(3): 875-82.
13. Turner EA, Chandler M, Heffer RW. The influence of parenting styles, achievement, motivation and self- efficacy on academic performance in college students. J Coll Stud Dev 2009; 50(3): 337-46.
14. Gratz KL, Gunderson JG. Preliminary data on an acceptance based emotion regulation group intervention for deliberate self-harm among women with borderline personality disorder. Behav Ther 2006; 37(1): 25-35.